

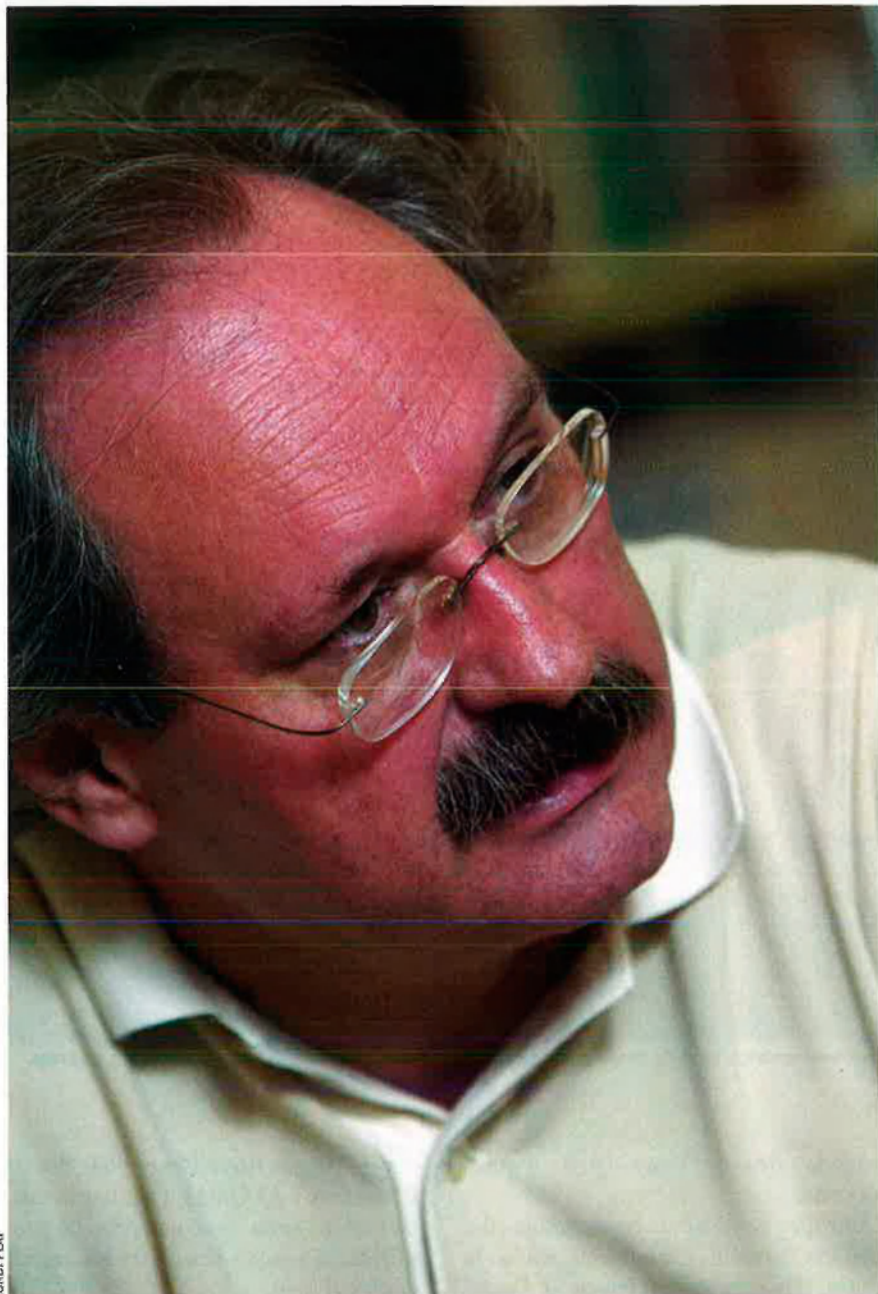
“L’ofensiva d’Israel sobre el Líban ha fet retrocedir vint anys la situació al Pròxim Orient”

Antoni Segura (Barcelona, 1952) és catedràtic d’Història Contemporània de la Universitat de Barcelona i director del Centre d’Estudis Històrics Internacionals. És autor de nombrosos llibres i articles sobre el Pròxim Orient.

L’actual conflicte d’Israel amb el Líban es va iniciar quan la milícia de Hezbol·lah va matar vuit soldats israelians i en va segrestar dos. Per què la resposta d’Israel ha estat tan desproporcionada?

—La veritat és que m’ha desconcertat aquesta resposta. Diria que a vegades es cometien els mateixos errors del passat. No sé si Ehud Olmert, el primer ministre israelià, que no té una biografia militar, té la necessitat d’actuar amb la mateixa contundència dels militars, com ja va fer Shimon Peres l’any 1996, que va bombardejar el Líban, i va matar, fins i tot, més de cent civils que estaven en refugis dels cascos blaus de l’ONU. Penso que el que pretén Israel és portar al límit el Govern i la població libanesa perquè es girin en contra de Hezbol·lah i la facin fora del sud del Líban.

—Quina relació hi ha entre l’ofensiva al Líban i el front que Israel té obert a la franja de Gaza amb Ha-

JORDI PLAY

màs, que també va segrestar un soldat israelià?

—Els segrestos de soldats israelians no són nous. Ara feia anys que no se

n’havia comès cap. El primer que cal tenir en compte és que a la zona ja hi havia una guerra de baixa intensitat des de feia temps. Hezbol·lah ha apro-

fitat el ressò mediàtic de la intervenció desproporcionada d'Israel a Gaza per obriure un altre front. Ho ha fet per solidaritat amb la causa palestina i jugant amb la conjuntura de la reocupació de Gaza per l'exèrcit israelià.

—Israel acusa l'Iran i Síria d'estar al darrere de les accions de Hezbollah. Què hi ha de cert?

—És molt difícil de dir. És cert que Hezbollah manté molt bones relacions amb l'Iran. Amb Síria és més complicat, perquè no és un règim confessional, tot i que alguns dels líders de Hezbollah viuen a Damasc. Síria encara pensa que el Líban, en acabar l'ocupació colonial francesa, hauria d'haver passat a formar part seva. Al seu torn, Israel sempre ha intentat que Síria tingués un president i un primer ministre favorables al seus interessos i establir una aliança amb la minoria cristiana.

—Hi ha alguna relació entre l'atac contra el Líban i la intenció de l'Iran de desenvolupar un programa atòmic?

—No hem de ser ingenus. És evident que Hezbollah pot actuar seguint els interessos de l'Iran i les directrius de Teheran. És evident també que la crisi del Líban ha apartat l'atenció mediàtica, o almenys l'ha deixat en un segon terme, de la crisi del programa nuclear iranià. Aquí tothom juga les seves cartes.

—Amb l'ofensiva sobre el Líban, Israel podria perseguir una implicació activa de l'Iran i, d'aquesta manera, aprofitar per destruir les centrals nuclears iranianes?

—Això podria succeir sense la necessitat que l'Iran s'impliqui en la situació que es viu al Líban. Fa vint-i-cinc anys Israel va bombardejar les centrals de l'Iraq, en un moment en què aquest país no li significava cap perill perquè estava en guerra amb l'Iran. Si Israel decideix destruir el programa nuclear iranià perquè ho considera una amenaça, ho pot fer en qualsevol moment.

—Per què Israel no accepta la via diplomàtica i incrementa els atacs?

—Penso que vol consolidar una situació de fet. És a dir, destruir les infraestructures, com ja ha fet a Gaza i parcialment a Cisjordània. Israel intenta fer el mateix al Líban amb la finalitat de forçar els libanesos a acabar amb Hezbollah, tot i que han fet coses in-

comprensibles, com bombardejar llocs del país on Hezbollah no té influència.

—Per què la resposta de l'ONU i de la comunitat internacional en general no ha estat més contundent?

—En primer lloc, perquè Hezbollah és una organització xiïta, i aquests són minoritaris dins el món musulmà, representen un 10 o un 12 per cent. Això no es pot ficar tot en el mateix sac. Des de l'aparició d'Al-Qaida, el sunnisme ha entaulat una guerra contra el xiisme. L'exemple més clar el trobem al Pakistan. Hezbollah és un enclavament xiïta en el cor del Pròxim Orient. La comunitat internacional no ha respost amb contundència a l'atac d'Israel, però la majoria de països àrabs tampoc no ho han fet. Per als països àrabs, Hezbollah és una pedra a la sabata, de la mateixa manera que el xiisme els importa poc perquè és minoritari.

—A qui afavoreix la desestabilització que viu el Pròxim Orient?

—L'error és pensar que pot afavorir a algú. Aquesta situació farà incrementar el terrorisme internacional i perjudicarà no sols Israel, sinó tot Europa. Ens trobem en un camp de batalla on és difícil guanyar, perquè els escenaris de la guerra es poden traslladar cap a l'interior dels països occidentals.

—A curt termini, però, quines conseqüències tindrà el conflicte entre Israel i el Líban en el context de la regió?

—La conseqüència principal ja ha tingut lloc. En aquest moment qualsevol procés de pau és impossible. L'ofensiva d'Israel sobre el Líban, afegida a la reocupació de Gaza i, em temo que aviat també la de Cisjordània, ha fet retrocedir vint anys la situació al Pròxim Orient.

—Hi ha la possibilitat que es produeixi una escalada del conflicte que impliqui més països?

—En aquest moment, el més preocupant és que algun error de l'aviació israeliana, o no tant error, pugui acabar implicant Síria. Aleshores, l'actitud del món àrab canviaria radicalment.

—Israel, amb aquesta estratègia militar, aconseguirà eliminar Hezbollah?

—Penso que no, i molt menys la seva base social, que al Líban és del vint per cent de la població. El que pot succeir

és que encara augmenti més la simpatia per Hezbollah, sempre dins els límits del xiisme, és clar.

—Els míssils llançats per Hezbollah donen arguments a Israel per continuar oposant-se a la creació d'un estat palestí?

—No els hi hauria de donar. Israel hauria d'entendre, com de fet molts israelians entenen, que difícilment podrà garantir la seva seguretat mentre continuï l'ocupació dels territoris palestins. Aquesta seguretat està estretament lligada amb la creació d'un estat palestí independent i capaç d'assumir la pau amb Israel.

—Amb amenaces d'aquest tipus Israel veu justificada la seva força militar?

—Israel és una potència militar regional de primer ordre i no hi ha cap altre país al Pròxim Orient que estigui en condicions d'enfrontar-s'hi. Això és així perquè Israel té una mena d'obsessió per la seva seguretat; una obsessió justificada en alguns casos, però que ha arribat a una situació excessiva, sobretot per la influència dels EUA.

—Així doncs, creu que la retirada d'Israel a les fronteres d'abans de la guerra del 1967 seria la solució a la situació que viu el Pròxim Orient?

—Hi ha dues línies vermelles que difícilment es podran assolir. Per la banda d'Israel hi ha la qüestió del retorn dels gairebé 3 milions de refugiats palestins que viuen en altres països del voltant. Això Israel no ho acceptarà mai, entre altres coses perquè si els refugiats tornessin i votessin, en les primeres eleccions s'hauria acabat l'estat d'Israel tal com ara està concebut. Per la banda palestina, la línia vermella són les fronteres d'abans del 1967, amb la capitalitat de Jerusalem Est inclosa. Els palestins no poden acceptar menys. Sense aquestes dues qüestions, és impossible que s'arribi a un acord.

—Per tant, la pau a la regió sembla encara lluny...

—No hi haurà pau ni seguretat possible al Pròxim Orient sense la solució del conflicte palestí. El Govern israelià hauria d'entendre que amb l'ús de la força no resoldrà aquest conflicte. En aquest moment el procés de pau és mort.

Xevi Camprubí